

Mere, have vi dog en meget afgjort Erfaring for, at, naar et saadant privat Selskab har anlagt en Bane, faaet den i Drift og saa kommer i Forlegenhed, henvender det sig til Staten og forlanger, at den skal kjøbe den. Det erede Medlem, som nu har udtalt sig, paa den Maade, er, som bekendt, en afgjort Kalsmand og en af de ivrigste Kalsmend for, at Staten med Hensyn til andre Baner, de østjydske Baner, skal gaa til at kjøbe disse Baner med betydelige Offre, for at fri det paagjældende Selskab eller de paagjældende Selskaber ud af deres Forlegenhed. Der er, saaledes som denne Sag foreligger for os, Intetsonhelst, der garanterer Rigsdagen for, at ikke det erede eventuelle Aarhus-Odder Selskab, eller hvad Selskabet nu kommer til at hedde, Lvingstrup-Odder Selskabet, om nogle Aar kommer til os og siger: Nu ere vi i stor Forlegenhed, vil De ikke kjøbe vore Baner? og saa hveres der Bistand fra mange Sider og pøes et stærkt Kryt paa Lovgivningsmagten for at bevæge den dertil. Jobsporene afftrække! Indtil den Sag om de østjydske Jernbaner har faaet en rimelig Løsning, maa man sige, at den eneste Maade, hvorpaa et Selskab eller overhovedet private Jernbaneentreprenører, hvad enten det nu er et Selskab eller enkelte Mænd, virkelig kunne byde Rigsdagen en Garanti herimod, er ved at lægge for os en fuldstændig Plan til Jernbanen og godtgjøre, at de have indsamlet Pengene i Aktier, saaledes at de ikke ville komme i anden Forlegenhed, end at de indtil videre ikke faae Rente eller fuld Rente af deres Aktier. Det er den eneste Maade, det kan ske paa, men det mangler jo fuldstændig fra det erede Medlems Side. Det erede Medlem har jo været saa usikker i sin Sag, at han, da han indbragte Lovforslaget, meddelte Folkethinget, at Befostringerne neppe vilde stige til mere end 1 Million Kr., og at der allerede var tegnet paa Egnen, saavidt han erindrede, omtrent 600,000 Kr. Nu faae vi at vide, at det ikke er 600,000 Kr., men 521,000 Kr., og det er ikke saa lidt mindre, og nu anslaaer det erede Medlem Befostringen til 800,000 Kr. Hvad har det erede Medlem for denne Kalkule paa 800,000 Kr., og hvad havde han for 3 Uger siden for sin Kalkule paa 1 Million Kr.? Det er ikke den Maade, hvorpaa Jernbaneplaner bør forelægges Rigsdagen. De bør forelægges os fuldstændig med Plan og Overslag, hvoraft man kan se, hvor Linien skal gaa, og hvad den vil koste; men derimod maa der ikke alene foreligge for os en saadan ganske løselig Meddelelse om, at der er tegnet en 600,000 Kr. eller 521,000 Kr., og at Banen vil koste 1 Million Kr. eller 800,000 Kr. Det bør foreligge godtgjort for os, at der er tegnet 1 Million eller 800,000 Kr., og det Selskab, som har tegnet Beløbet, bør komme med Begjæringen til Rigsdagen, og det maa være

Grundlaget. Det er efter min Opfattelse den Maade, hvorpaa den Slags Spørgsmaal skal behandles. Noget helt Andet er, naar Staten selv agter at sætte sig i Bevægelse for at anlægge Baner. Da tage vi Sagen paa den Maade, som vi saa ofte have taget den Slags Sager paa, men ikke naar Private komme og sige: Vi kunne anlægge denne Bane, giv os en Lov om Begunstigelser og et lille Tilskud til Expropriation og andre mindre Begunstigelser. Giv os det og lad os selv om Sagen. Da maa man kræve godtgjort af dem, at der virkelig staar Noget bagved. Men det foreligger jo aldeles ikke for os, og det burde have foreligget. Indtil Sligt foreligger, vil jeg slet ikke stemme for Behandlingen af en saadan Sag, og jeg vil derfor stemme imod denne Sags Overgang til 2den Behandling.

Chr. Jensen: Da den erede Forslagsstiller forelagde nærværende Forslag, sit man Indtryk af, at Odder eller den paagjældende Egn, som den omtalte Jernbane skulde gaa igennem, var en ren Gulbgrube, saa at der ikke kunde være Tale om nogen Vanskelighed med Hensyn til Pengepørgsmaalet, det var let at faae det resterende Bølsb tegnet. Der var allerede tegnet, jeg tror, han sagde dengang 600,000 Kr., eller, som den erede sidste Taler nu sagde, 521,000 Kr. Men efter Forhandlingen her idag har jeg faaet det Indtryk, navnlig af hvad det erede Medlem for Ribe Amts Valgkreds (Hviid), som selv bor i den paagjældende Egn, sagde, at det er ikke saa aldeles let at faae Næsten af den Sum eller de Aktier, som ere nødvendige for at bygge den paagjældende Jernbane, tegne. Jeg er tilbøjelig til at tro, at det maa være rigtigt, hvad det erede Medlem for Ribe Amts 2den Valgkreds har fremsagt, naar vi se hen til, at det var i 1875, at denne Aktietegning foregik. Vi maa huske vel paa, at det var Naringer, hvor, kan jeg næsten sige, Aktievindelen var paa sit Hødepunkt, og ikke mindst vare ogsaa Jernbaneaktier den Gang temmelig stærkt oppe, saa jeg tror, at vi ikke maa gjøre os altsor stærke Forhaabninger om, at det er saa let at faae saadan en Jernbane bygget selv til Odder, det være nok saa frugtbar en Egn. Jeg tror ikke, at det vil være saa ganske let at faae de tilstrækkelige Aktier tegne og at faae denne Sag fremmet aldeles ad privat Veie. Jeg er i det Hele taget imod den Slags Foretagender. Selv om det ogsaa skulde være et Foretagende, der maaste kunde betale sig, tror jeg dog, at det er bedre, at Jernbaner bygges for og drives for Statens Regning. Allershelst da Aarhus jo er Hovedstationen for Statsdriften, synes jeg, at det var saa meget naturligere, at denne Jernbane kom i Forbindelse med Statsbanen. Om det nu skal være til Aarhus eller Viby eller Hovedgaard, skal jeg ikke ud-